

XXII Olimpiada Języka Łacińskiego 2003/2004 - II etap

De Marco Porcio Catone.

Omnes patricos plebeiosque nobilissimarum familiarum M. Porcius longe anteibat. In hoc uiro tanta uis animi ingeniique fuit, ut quocumque loco natus esset, fortunam sibi ipse facturus fuisse uideretur. Nulla ars neque priuatae neque publicae rei gerendae ei defuit; urbanas rusticasque res pariter callebat. Ad summos honores alios scientia iuris, alios eloquentia, alios gloria militaris prouexit: huic uersatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceres, quodcumque ageret: in bello manu fortissimus multisque insignibus clarus pugnis, idem postquam ad magnos honores peruenit, summus imperator, idem in pace, si ius consuleres, peritissimus, si causa oranda esset, eloquentissimus, nec is tantum, cuius lingua uiuo eo uiguerit, monumentum eloquentiae nullum exstet: uiuit immo uigetque eloquentia eius sacrata scriptis omnis generis.

T. Livius *Ab Urbe condita liber, XXXIX 40*

Objaśnienia:

Marcus Porcius Cato - Marek Porcjusz Katon (231 - 149 p.n.e.), wybitny rzymski mąż stanu i mówca, znany i ceniony również jako pisarz. Był zwolennikiem starorzymskiej prostoty i obyczajów, wrogiem kultury greckiej i jej zwolenników.
facturus fuisse - w następniku okresu nierzeczywistego (modus irrealis), po przejściu w składnię *accusativus cum infinitivo* coniunctivus plusquamperfecti oddaje infinitivus perfecti koniugacji omownej czynnej na -urus fuisse.
versatilis, -is, -e_- obrotny, zręczny, wszechstronny, żywy (o umyśle).
causam orare - bronić sprawę